

Kijkwijzers Taal (lege formats)

Passende Perspectieven: Formatief evalueren bij taal op vmbo-bb/kb

Inhoud

Toelichting Bij De Kijkwijzers	3
Format Kijkwijzer Lezen Leerjaar 1	4
Format Kijkwijzer Lezen Leerjaar 2	5
Format Kijkwijzer Lezen Leerjaar 3	7
Format Kijkwijzer Lezen Leerjaar 4	9
Format Kijkwijzer Schrijven Leerjaar 1	11
Format Kijkwijzer Schrijven Leerjaar 2	12
Format Kijkwijzer Schrijven Leerjaar 3	13
Format Kijkwijzer Schrijven Leerjaar 4	15
Format Kijkwijzer Mondelinge Taalvaardigheid Leerjaar 1	17
Format Kijkwijzer Mondelinge Taalvaardigheid Leerjaar 2	18
Format Kijkwijzer Mondelinge Taalvaardigheid Leerjaar 3	19
Format Kijkwijzer Mondelinge Taalvaardigheid Leerjaar 4	21

Toelichting bij de kijkwijzers (invullen met eigen voorbeelden)

De kijkwijzers bevatten overzichten van leerdoelen voor een langere periode, in termen van taken zoals die zijn benoemd in de leerroutes van Passende perspectieven:

<https://www.slo.nl/thema/meer/passende/vmbo-bb-kb/taal/>

Het is de bedoeling dat scholen die met het taalportfolio gaan werken, de formats vullen met voorbeelden, op basis van het eigen onderwijsprogramma en de leefwereld van de eigen leerlingen. Daarnaast is er bij elke taak ook ruimte voor eigen voorbeelden van de leerlingen. We vinden het belangrijk dat docenten met leerlingen in gesprek gaan over de doelen en de leerling stimuleren om na te denken over situaties waarin zij zelf de genoemde taken tegenkomen.

Op deze manier worden de kijkwijzers ingevuld met voorbeelden uit het lesprogramma Nederlands, maar ook uit andere vakken én situaties buiten school. Zo wordt voor leerlingen zichtbaar dat het niet alleen draait om het vak Nederlands, maar om taalvaardigheid die je 'in het echt' nodig hebt.

Alleen taken in kijkwijzers

De kijkwijzers bevatten alleen taken. Dat is gedaan om te benadrukken dat het hier uiteindelijk om gaat voor de leerling; hier kunnen zij zelf de verbinding leggen met 'de wereld buiten het vak Nederlands'. Desgewenst kan hiernaast gebruik worden gemaakt van rubrics of kijkwijzers voor wat wij de kernleerstof hebben genoemd: de kenmerken van de taakuitvoering, zoals dat in het referentiekader taal wordt genoemd, en kennis over taal.

Zeker bij de productieve vaardigheden (spreken en schrijven) kan het zinvol zijn om gebruik te maken van overzichten met meerdere niveaus van beheersing, omdat leerlingen hierin behoorlijk kunnen verschillen en zij zich niet allemaal volgens dezelfde 'lijnen' ontwikkelen. (Denk bijvoorbeeld aan de aspecten woordenschat, interpunctie, spelling en grammaticale correctheid bij schrijven.)

Naam: **Klas:**

Datum:

FORMAT KIJKWIJZER LEZEN LEERJAAR 1

Wat leer ik?		Waar sta ik nu? (zet een kruisje)	Waar ga ik aan werken?
Leestaken	Voorbeelden	Dit kan ik <-----> goed nog niet	Periode
Informatieve teksten			
Studieteksten op school			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Online teksten			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Kranten en tijdschriften			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Schema's en tabellen			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Instructies			
Vragen en opdrachten in lesmateriaal			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Toetsen			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Teksten om de lezer te overtuigen			
Blogs en vlogs			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Kranten en tijdschriften, flyers, online teksten			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Fictie			
Jeugdboeken			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Gedichten, teksten van liedjes			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	

Naam: **Klas:**

Datum:

FORMAT KIJKWIJZER LEZEN LEERJAAR 2

Wat leer ik?		Waar sta ik nu? (zet een kruisje)	Waar ga ik aan werken?
Leestaken	Voorbeelden	Dit kan ik <-----> goed nog niet	Periode
Informatieve teksten			
Studieteksten			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Online teksten			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Kranten en tijdschriften			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Schema's en tabellen			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Instructies			
Vragen en opdrachten in lesmateriaal			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Toetsen			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Gebruiksaanwijzingen			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Teksten om de lezer te overtuigen			
Blogs en vlogs			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Kranten en tijdschriften, flyers, online teksten			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Reclame en advertenties			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	

Naam:**Klas:**

Datum:

Fictie (niet echt gebeurd)			
Jeugdboeken		<----->	
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Gedichten, teksten van liedjes		<----->	
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	

Naam: **Klas:**

Datum:

FORMAT KIJKWIJZER LEZEN LEERJAAR 3

Wat leer ik?		Waar sta ik nu? (zet een kruisje)	Waar ga ik aan werken?
Leestaken	Voorbeelden	Dit kan ik <-----> goed nog niet	Periode
Studieteksten op school			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Informatie over studie en beroepen			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Online teksten			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Kranten en tijdschriften			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Schema's en tabellen			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Instructies			
Vragen en opdrachten in lesmateriaal			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Toetsen			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Gebruiksaanwijzingen en werkinstructies			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Teksten om de lezer te overtuigen			
Blogs en vlogs			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Kranten en tijdschriften, flyers en online teksten			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Reclame en advertenties			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Ingezonden reacties			

Naam:**Klas:**

Datum:

	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Fictie (niet echt gebeurd)			
Jeugdboeken			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Gedichten, teksten van liedjes			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	

Naam:Klas:

Datum:

FORMAT KIJKWIJZER LEZEN LEERJAAR 4

Wat doe ik?		Waar sta ik nu? (zet een kruisje)	Waar ga ik aan werken?
Leestaken	Voorbeelden	Dit kan ik <-----> goed nog niet	Periode
Informatieve teksten			
Studieteksten op school			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Informatie over studie en beroepen			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Online teksten			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Kranten en tijdschriften			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Schema's en tabellen			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Instructies			
Vragen en opdrachten in lesmateriaal			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Toetsen			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Gebruiksaanwijzingen en werkinstructies			
Teksten om de lezer te overtuigen			
Blogs en vlogs			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Kranten en tijdschriften			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Reclame en advertenties			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	

Naam:**Klas:**

Datum:

Ingezonden reacties en columns			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Fictie (niet echt gebeurd)			
Jeugdboeken			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Gedichten, teksten van liedjes			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	

FORMAT KIJKWIJZER SCHRIJVEN LEERJAAR 1

Wat leer ik?		Waar sta ik nu? (zet een kruisje)	Waar ga ik aan werken?
Schrijftaken	Voorbeelden	Dit kan ik <-----> goed nog niet	Periode
Correspondentie			
Informele e-mail, appje, kaart of briefje schrijven			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Korte teksten			
Antwoord geven op vragen en opdrachten			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Toetsen maken			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Eenvoudige formulieren invullen			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Een kort bericht schrijven			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Aantekeningen maken			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Langere teksten			
Verslag			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Werkstuk			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	

Naam: **Klas:**

Datum:

FORMAT KIJKWIJZER SCHRIJVEN LEERJAAR 2

Wat leer ik?		Waar sta ik nu? (zet een kruisje)	Waar ga ik aan werken?
Schrijftaken	Voorbeelden	Dit kan ik ←-----> goed nog niet	Periode
Correspondentie			
Informeel e-mail, appje, kaart of briefje schrijven			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	←----->	
Formeel e-mail, kaart of briefje schrijven			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	←----->	
Eenvoudige zakelijke brief schrijven, met gebruik van standaardformuleringen			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	←----->	
Korte teksten			
Antwoord geven op vragen en opdrachten			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	←----->	
Toetsen maken			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	←----->	
Eenvoudige formulieren invullen			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	←----->	
Een kort bericht schrijven			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	←----->	
Een advertentie opstellen			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	←----->	
Aantekeningen maken			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	←----->	
Langere teksten			
Verslag			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	←----->	
Werkstuk			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	←----->	

Naam: **Klas:**

Datum:

FORMAT KIJKWIJZER SCHRIJVEN LEERJAAR 3

Wat leer ik?		Waar sta ik nu? (zet een kruisje)	Waar ga ik aan werken?
Schrijftaken	Voorbeelden	Dit kan ik ←-----> goed nog niet	Periode
Correspondentie			
Informeel e-mail, appje, kaart of briefje schrijven			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	←----->	
Formeel e-mail, kaart of briefje schrijven			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	←----->	
Eenvoudige zakelijke brief schrijven, met gebruik van standaardformuleringen			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	←----->	
Korte teksten			
Antwoord geven op vragen en opdrachten			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	←----->	
Toetsen maken			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	←----->	
Eenvoudige formulieren invullen			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	←----->	
Een kort bericht schrijven			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	←----->	
Een advertentie opstellen			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	←----->	
Instructies schrijven			

Naam:**Klas:**

Datum:

	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Aantekeningen maken			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Langere teksten			
Verslag			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Werkstuk			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Tekst om mensen mee te amuseren			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Tekst waarin je de lezer wilt overtuigen met argumenten			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Collage of muurkrant			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Krant voor een bepaalde groep			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	

FORMAT KIJKWIJZER SCHRIJVEN LEERJAAR 4

Wat leer ik?		Waar sta ik nu? (zet een kruisje)	Waar ga ik aan werken?
Schrijftaken	Voorbeelden	Dit kan ik ←-----> goed nog niet	Periode
Correspondentie			
Informeel e-mail, appje, kaart of briefje schrijven			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	←----->	
Formeel e-mail, kaart of briefje schrijven			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	←----->	
Eenvoudige zakelijke brief schrijven, met gebruik van standaardformuleringen			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	←----->	
Korte teksten			
Antwoord geven op vragen en opdrachten			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	←----->	
Toetsen maken			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	←----->	
Eenvoudige formulieren invullen			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	←----->	
Een kort bericht schrijven			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	←----->	
Een advertentie opstellen			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	←----->	
Instructies of (gebruiks)aanwijzingen schrijven			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	←----->	
Aantekeningen maken			

Naam: **Klas:**

Datum:

	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Langere teksten			
Verslag			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Werkstuk			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Tekst om mensen mee te amuseren			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Tekst waarin je de lezer wilt overtuigen met argumenten			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Collage of muurkrant			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Krant voor een bepaalde groep			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	

FORMAT KIJKWIJZER MONDELINGE TAALVAARDIGHEID LEERJAAR 1

Wat leer ik?		Waar sta ik nu? (zet een kruisje)	Waar ga ik aan werken?
Luister- en spreektaken	Voorbeelden	Dit kan ik <-----> goed nog niet	Periode
Luisteren naar instructies, uitleg en informatie			
Instructies of uitleg volgen			
	<i>Mijn eigen voorbeelden:</i>	<----->	
• Vragen stellen bij uitleg of instructie			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
• Instructies uitvoeren			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Deelnemen aan een overleg			
Eigen mening geven met argumenten			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Reageren op anderen			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Een monoloog houden			
Iets beschrijven			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Een korte presentatie houden			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
• Vragen beantwoorden bij een presentatie			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Instructies geven			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	

FORMAT KIJKWIJZER MONDELINGE TAALVAARDIGHEID LEERJAAR 2

Wat leer ik?		Waar sta ik nu? (zet een kruisje)	Waar ga ik aan werken?
Luister- en sprektaken	Voorbeelden	Dit kan ik <-----> goed nog niet	Periode
Luisteren naar instructies, uitleg en informatie			
Instructies of uitleg volgen			
	<i>Mijn eigen voorbeelden:</i>	<----->	
• Vragen stellen bij uitleg of instructie			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
• Luisteren, samenvatten en doorvragen			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
• Vragen stellen met wie, wat, waar en waarom			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
• Instructies uitvoeren			
Deelnemen aan een overleg			
Eigen mening geven met argumenten			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Kritisch reageren op anderen			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Een monoloog houden			
Iets beschrijven			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Een korte presentatie houden om mensen te informereren of te overtuigen			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
• Vragen beantwoorden bij een presentatie			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Instructies geven			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	

FORMAT KIJKWIJZER MONDELINGE TAALVAARDIGHEID LEERJAAR 3

Wat leer ik?		Waar sta ik nu? (zet een kruisje)	Waar ga ik aan werken?
Luister- en sprektaken	Voorbeelden	Dit kan ik <-----> goed nog niet	Periode
Luisteren naar instructies, uitleg en informatie			
Instructies of uitleg volgen			
	<i>Mijn eigen voorbeelden:</i>	<----->	
• Vragen stellen bij uitleg of instructie			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
• Luisteren, samenvatten en doorvragen			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
• Vragen stellen met wie, wat, waar en waarom			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
• Instructies uitvoeren			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Nieuws en tv-programma's bekijken			
• Programma's op hoofdpunten begrijpen			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Deelnemen aan een overleg			
Eigen mening geven met argumenten			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Kritisch reageren op anderen			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Samen een actielijst of planning maken			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	

Naam:**Klas:**

Datum:

Beleefd reageren op een andere visie			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Een monoloog houden			
Iets beschrijven			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Een korte presentatie houden om mensen te informeren of te overtuigen			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
<ul style="list-style-type: none"> • Vragen beantwoorden bij een presentatie 			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
<ul style="list-style-type: none"> • Informatie verzamelen voor een presentatie en beoordelen of de gevonden informatie geschikt en betrouwbaar is. 			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Instructies geven			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	

FORMAT KIJKWIJZER MONDELINGE TAALVAARDIGHEID LEERJAAR 4

Wat leer ik?		Waar sta ik nu? (zet een kruisje)	Waar ga ik aan werken?
Luister- en sprektaken	Voorbeelden	Dit kan ik <-----> goed nog niet	Periode
Luisteren naar instructies, uitleg en informatie			
Instructies of uitleg volgen			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
• Vragen stellen bij uitleg of instructie			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
• Luisteren, samenvatten en doorvragen			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
• Vragen stellen met wie, wat, waar en waarom			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
• Instructies uitvoeren			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Nieuws en tv-programma's bekijken			
• Programma's op hoofdpunten begrijpen			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
• Aangeven wat de waarde van een tv-programma of filmpje voor jezelf is			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
• Beoordelen of een bericht of programma betrouwbaar is			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Een oordeel geven over een instructie of uitleg, een bericht, programma of filmpje			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Deelnemen aan een overleg			
Eigen mening geven met argumenten			

Naam: **Klas:**

Datum:

	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Kritisch reageren op anderen			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Samen een actielijst of planning maken			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Beleefd reageren op een andere visie			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Een monoloog houden			
Iets beschrijven			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Een korte presentatie houden om mensen te informeren of te overtuigen			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
• Vragen beantwoorden bij een presentatie			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
• Informatie verzamelen voor een presentatie en beoordelen of de gevonden informatie geschikt en betrouwbaar is.			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	
Instructies geven			
	<i>Mijn eigen voorbeeld:</i>	<----->	